

Kendime Gömülü Kaldım

Handan Börüteçene

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık ve UniCredit işbirliğiyle düzenlenen Handan Börüteçene'nin “Kendime Gömülü Kaldım” adlı sergisi, 2 aralık 2014 – 31 Aralık 2014 tarihleri arasında İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde yapılacak. Serginin doğum yazısında İstanbul'u “Gönlüm kırık... Her yerinden kırık, paramparçayım, her parçam bir başka yerde... Savrulup durmaktan yoruldum” diye anlatan Börüteçene, bu sergiyle İstanbullular'ı şehirlerine sahip çıkmaya çağırıyor.

2 Aralık 2014 – 31 Aralık 2014 tarihleri arasında İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde yapılacak olan “Kendime Gömülü Kaldım Sergisi”nde Handan Börüteçene, İstanbul'un Hayal'et'ini görünür kılmak için diktiği bir giysi heykel ve bu giysi heykelin çektiği hatıra fotoğraflarından oluşan yerleştirmesiyle bugünkü hemşerilerine kendini hatırlatmaya geliyor.

Yapıtının doğum yazısında “Bu şehir dört yüz bin yıldır insan kalbinin hiç durmadan attığı sonsuz bir nefes / Hemşerilerim bu sonsuz nefesin belleğinden niye kaçıyorlar bir tür anlamıyorum?” diyen Handan Börüteçene, dünyanın en eski arkeoloji müzelerinden birinin kökleri arasında, bugün İstanbul'da yaşayan insanların tarihle ilişki kurma biçimlerini sorguluyor.

Doç. Ahu Antmen, serginin katalog metinlerinde Handan Börüteçene'nin yapıtını “Bugün Börüteçene gibi hatırlamayla uğraşan sanatçılar, farklı kaygılarla ve farklı biçimlerde, izleyiciyi aslında yeni bir gelecek bilincine çağırıyorlar. 1970'lerin sonundan bugüne uzanan üretimiyle Türkiye sanat ortamında bellek, arkeoloji, kültür ve tarih kavramlarını alternatif ifade biçimleriyle sorunsallaştıran ilk sanatçı olan Handan Börüteçene, en baştan beri bu yöndeki merakını ısrarla sürdüren bir Mnemosyne”* diye tanımlıyor.

Prof. Dr. Engin Akyürek'in sergiyle ilgili görüşleri ise şöyle:“Bu kentin parçalanana, yağmalanarak başka topraklara taşınana, yıkılıp yok edilen kültürel varlığı onun belleğini de zayıflatıyor. Kültürel varlığın bir bölümü unutulmaya yüz tuttu. Börüteçene'nin 'gezgin'i İstanbul'un binlerce yıllık kültürel birikimi içersinde Bizans'a ait olan, ancak zaman içersinde bir kısmı yok olan, bazıları kırılan, parçaları köklerinden sökülerek uzak yerlere taşınana, belleğimizden tamamen silinmeye yüz tutmuş olan yapıtları, bir hacı inancı ve sabrıyla tek tek ziyaret ederek birleştirmeye, kentin silikleşen belleğini yurttaşlarının zihninde diriltmeye girişmiştir. Bu girişimi görselleştiren giysi, bütün bu parçalanmışlığı üstlenerek bu toprakların 'kültür tortuları'na yeni bir yaşam alanı yaratıyor.”

Börüteçene'nin bu yerleştirmesi ilk defa Kendine Gömülü Bizans adıyla, 1999 yılında Yapı Kredi Kültür Sanat tarafından düzenlenen Akdeniz'in Mor Bin Yılı Sergisi'nde sergilendi. Daha sonra 2007 yılında, bu sefer de Suların Bağladığı/Suların Çözdüğü adıyla Venedik'te Nova Icona, L'Oratorio di San Ludovico ve Il Fenice'de sergilendi, 2008'de ise UniCredit'in Milano'daki merkez galerisinde sanatseverlerle buluştu.

Arkasından 2011 yılında Londra Kraliyet Akademisi'nde Suların Bağladığı/Suların Çözdüğü adıyla sergilenmeye, değişerek yaşamaya devam eden yapıt, nihayet yepyeni bir yerleştirme ve isimle “Kendime Gömülü Kaldım” İstanbul'la buluşuyor.

Mnemosyne*: Yunan Mitolojisi'nde hafıza tanrıçası.